

אבט
ש
רוכבים

אתר האופניים טבע של רוכבים

מציג את פרויקט ל.ש.י.ר.

רכיבת אופניים משאר ישוב עד אילת

בשביל הבנים

לזכרם של 73 לוחמי צה"ל שנספו באסון המסוקים

רקע כללי:

בשביל הבנים פרויקט ל.ש.י.ר המורחב

אסון המסוקים

מרוץ ל.ש.י.ר, התקיים זו השנה ה- 17, להנצחת ארבעה מבוגרי בית הספר בהוד השרון, החיילים יפתח שלפוברסקי, ומשה סבן שנהרגו באסון המסוקים, רונן חיון שנהרג בפעולה בלבנון וליאור שי שנהרג באסון המסוק ברומניה. במרוץ השתתפו תלמידי שכבת י"ב. התלמידים החלו את המרוץ ביום שלישי, כאשר יצאו לסיור בבסיסהם של הנופלים ובאתרים הקשורים לחייהם. ביום רביעי בבוקר, יצאו התלמידים בריצה, משאר ישוב ועד להוד השרון ובמשך יומיים גמאו מרחק של כ- 190 ק"מ, כאשר נציגי משפחות הנופלים מלווים אותם לאורך כל הדרך, חלקם אף בריצה משותפת.

מרוץ ל.ש.י.ר מהווה פרויקט בית ספרי ועירוני מסורתי אשר בו שותפים הצוות החינוכי בתיכון הדרים, תלמידים, משפחות שכולות ורשות הספורט העירונית. השנה 2013 התקיים המרוץ בין התאריכים 7.2-4.2 ביום שלישי יצאו הרצים לסיור בבסיסי הנופלים: תל נוף, שריון בצפון ומודיעין. בשעות הערב הגיעו לשאר ישוב שם התקיים ערב לזכר הנופלים בהשתפות נציגי כל המשפחות. למחרת, התקיים טקס בסמוך לאנדרטת אסון המסוקים בנוכחות חיילים, תלמידים, אורחים ומכובדים ולאחריו החלה הריצה אשר הסתיימה ב- 7 לפברואר בטקס קבלת הרצים בבית יד לבנים בהוד השרון במעמד סגן ראש העיר, אמיר כוכבי, יו"ר יד לבנים מוקי אייל, חיילי ומפקדי צה"ל, תלמידים, משפחות שכולות, מנהל רשות הספורט העירונית, יצחק בן דור שאף ליווה את התלמידים בריצה במשך 3 ימים ואישי ציבור.

לדברי ראש העיר, חי אדיב: "**במרוץ ל.ש.י.ר מנציחה קהילת הוד השרון, את זכרם של בני עירנו הנופלים**. במסלול המרוץ שזורים רגעים ומקומות מחייהם ומשירותם הצבאי של שיקו, יפתח, רוני וליאור. בריצתנו לאורך מסלול זה אנו חולפים על-פני נופיה של ארצנו שכ"כ אהבו, נוצרים בליבנו את זכרם וממשיכים את מורשתם לאהבת הארץ והמדינה".

המרוץ מסמל את חזרתם הסמלית של בני הוד השרון תלמידי הדרים שנפלו בקרב הביתה, להוד השרון. יום לפני המרוץ משתתפים התלמידים בסיורי מורשת קרב וביחידות החללים, וזאת כחלק מפרויקט עידוד השירות המשמעותי בצה"ל. במהלך המרוץ מבקרים התלמידים ביחידות החללים ולמורשת קרב. תלמידי התיכון מתארחים בבסיס חיל האויר בתל נוף, צופים בתרגיל אש של טנקים בגדוד עוז 77 מחיל השריון ברמת הגולן, מאזינים למורשת קרב בעמק הבכא באנדרטה לחיילי אגוז בנבי חורי.

בבסיס תל-נוף שם ביקרו התלמידים ביומו הראשון של המרוץ הם פגשו ברס"ן א', לשעבר סגן מפקד טייסת דורסי הלילה, בוגר תיכון הדרים. כתלמיד השתתף א' במירוץ שאז נקרא מרוץ ש.י.ר, בבגרותו, כטייס טס עם ליאור שי ז"ל – גם בטיסה בה נפל ליאור, אסון המסוק ברומניה. עוד בתל נוף פגשו התלמידים את קצינת המבצעים קרן, תושבת הוד השרון שהשתתפה בעצמה במרוץ לפני 3 שנים. קרן ברכה את התלמידים וציינה כי את חווית המרוץ זוכרים התלמידים שנים רבות. בטקס המרגש שהתקיים כאמור ביום שישי האחרון קיבלו מאות מתושבי ותלמידי העיר, נציגי משפחות ועוד, את הרצים בשובם לעיר. את הטקס המכובד ארגנה רשות הספורט העירונית בבית יד לבנים. תלמידי הדרים ציינו כי מדובר באחת החוויות המשמעותיות בחייהם, חוויה מבגרת ומאחדת אשר לימדה אותם על חשיבותה של המורשת, התרומה למדינה והוקרת פועלם של חיילי צה"ל ומפקדיו.

אתר דבוקה טבע של רוכבים

את מרוץ לשיר מלווה כל שנה חברינו היקר יוסי יזכרביץ – טריפל מאספ הקבוצה. מידי שנה בשבוע הראשון של חודש פברואר יוצא יוסי עם תלמידי בית הספר מהוד השרון למרוץ. יוסי מלווה אותם ברכבו בשטח, בכל מזג אוויר, זכור לי לא פעם שבזמן המרוץ, התקשרתי ליוסי לשמוע איך עבר המרוץ, החוויות על הקשיים שבדרך של בוך במיוחד בעמקים ומה שלום הרצים וכו'. השנה החלטתי שהקבוצה תרכב את כל המסלול של מרוץ ל.ש.י.ר., יוסי חברנו ואנחנו נזכה לעבור את החוויה ברכיבה.

מגיע לו הרי הוא הנשמה של הקבוצה.

הרכיבה תעבור על פני כל המדינה. הרכיבה תתחיל בשאר ישוב באנדרטה המרכזית. הרכיבה תעבור דרך בית הספר בהוד השרון ומשם לאנדרטת אסון המסוקים בצומת סירקין. ומשם הרכיבה תנדוד לקיבוץ נגבה לגן הבוטני על שם תום ותומר. ומשם המסע ימשיך את דרכו עד אילת.

מסלולי הרכיבה

מס	מסלול	מרחק בק"מ	טיפוס מצטבר	מרחק מצטבר	דרגת קושי
1	שאר ישוב - גינוסר	58		58	קל - בינוני
2	גינוסר צומת אלונים	55		113	בינוני קשה
3	אלונים - ניצני עוז	60		173	בינוני קשה
4	ניצני עוז - מצפה מודיעין	70		243	קל - בינוני
5	ישפרו מודיעין - נגבה	60		303	בינוני
6	נגבה בית קמה	50		353	קל - בינוני
7	בית קמה - מיתר	50		403	בינוני +
8	מיתר תל ערד	50		453	קשה
9	תל ערד צומת זוהר	50		503	בינוני
10	צומת זוהר נאות הכיכר	40		543	קשה מאד
11	נאות הכיכר צופר	70		613	בינוני
12	צופר צומת מנוחה	55		668	בינוני
13	צומת מנוחה יוטבתה	50		718	בינוני
14	יוטבתה אילת	50		768	בינוני

לוגיסטיקה

אוטובוס מלווה

רכב שטח מלווה

לינה בחאנים בערבה ומלון באילת סיום

מס	מסלול	לוגיסטיקה	לינה
1	שאר ישוב - גינוסר	אוטובוס	
2	גינזור צומת אלונים	אוטובוס	
3	אלונים - ניצני עוז	הקפצה	
4	ניצני עוז - מצפה מודיעין	הקפצה	
5	ישפרו מודיעין - נגבה	הקפצה	
6	נגבה בית קמה	הקפצה	
7	בית קמה - מיתר	הקפצה	
8	מיתר תל ערד	הקפצה	
9	תל ערד צומת זוהר	הקפצה	
10	צומת זוהר נאות הכיכר	הקפצה + רכב שטח	
11	נאות הכיכר צופר	הקפצה + רכב שטח	חאן דרך הבשמים
12	צופר צומת מנוחה	הקפצה + רכב שטח	חאן דרך הבשמים
13	צומת מנוחה יוטבתה	הקפצה + רכב שטח	חאן אבירם
14	יוטבתה אילת	הקפצה + רכב שטח	מלון באילת

חיים צרובים בשכול ודמעות

כל אחד מאיתנו נושא עימו סיפור של מישהו שנפל. כאלה הם חיינו במקום הזה, צרובים בדמעות ובזכרונות. זו תמצית הישראליות

בן כספית | 25/4/2012 5:00

תגית: יום הזיכרון 2012

גם היום, 15 שנה לאחר שאירע, קשה להשתחרר מעוצמתו של אסון המסוקים שבו נספו 73 לוחמי צה"ל בלילה אפל וטראומטי אחד, כששני מסוקי יסעור שהובילו אותם ללבנון התנגשו באוויר והתרסקו על אדמת הגליל.

קשה למצוא ישראלי בוגר שלא זוכר בדיוק איפה היה ומה עשה כשהגיעה הבשורה ההיא. אני זוכר דווקא את הבוקר שאחרי הגשתי אז את תוכנית הבוקר של רשת בערוץ 2, ואיתרע מזלי לעבור באותו הבוקר עם ניידת שידור בין המשפחות שעולמן חרב עליהן. משפחה אחת, שאצלה ביקרתי באותו בוקר, נחרתה בלבי לנצח.

זה היה בית קטן בהוד השרון, אז בקושי ידעתי שיש עיר כזאת, עם חצר קטנה ועץ. ביתו של יפתח שלפוברסקי, אחד הנופלים באסון. הגעתי למקום עם הצוות, ועוד בטרם הכניסה לבית ראיתי ילדה קטנה יושבת למעלה על העץ. זו אחותו של יפתח, אמרו לנו. מאז שהבשורה הגיעה, היא לא יורדת מהעץ.

נכנסתי הביתה ושמעתי את אמא של יפתח, עמית, ואת אביו, חגי, מספרים על הילד שהיה בעל פרופיל נמוך בגלל אסתמה קשה, לא קרבי בעליל, התגייס ליחידה עורפית, אבל נלחם ונלחם ושיגר אינספור מכתבים קורעי לב לכל העולם עד שהצליח לשבור את הביורוקרטיה הצבאית והועבר ליחידת שדה במודיעין, יחידת שטח קרבית בתכלית, הפועלת בעומק לבנון. ואז, בדרך ללבנון, נפל.

האסון פירק את המשפחה. האם עמית נפטרה מסרטן כשלוש שנים אחריו, לא לפני שעמדה בראש מאבק של ההורים השכולים מהאסון. האב חגי מתקשה לדבר על הנושא וכובש את כאבו. לפני כשנה קיבלתי בקשה לחברות בפייסבוק מצעירה בשם אורין שלפוברסקי.

מכיוון שמדובר בשם משפחה נדיר, שאלתי אותה אם יש לה קשר ליפתח. כן, הוא היה אחי, כתבה. שאלתי אותה אם היא הילדה מהעץ. כן, הודתה, זו היא. 15 שנה חלפו, היא בינתיים ירדה מהעץ, אבל אני לא שכחתי, וכנראה כבר לא אשכח, את הבוקר ההוא. רצה הגורל והיום אני מתגורר בערך 200 מטר מהבית ההוא של הוריה בהוד השרון, הבית עם החצר והעץ, הבית שבו גדלה אורין עם יפתח ועם אחות נוספת, הבית שכבר לא ישוב לעולם להיות הבית שהיה.

השיר של יפתח

לפני כמה ימים פנתה אליי אורין בבקשה צנועה. יפתח, מתברר, כתב שיר. "פצעי קור" שמו. הוא הקדיש את השיר בזמנו לחברו הטוב אורי סמואלוב. יפתח ואורי שירתו יחד באותה יחידה במודיעין שדה, עברו יחד את ההכשרה, ישנו מיטה ליד מיטה.

את השיר כתב יפתח על דף מפנקסו ונתן אותו לאורי, ששם אותו בכיס. אחרי שיפתח נהרג, נהג אורי ללכת עם השיר של חברו ז"ל באשר ילך. שנה וחצי אחרי אסון המסוקים נהרג גם אורי סמואלוב. הוא שכב שלושה ימים במארב בדרום לבנון, ליד סוג'וד, ונהרג מפיצוץ מטען בלב הסבך הלבנוני.

יומיים לאחר יום הולדתו ה-21. בחפציו, לאחר שנהרג, נמצא "פצעי קור", השיר של יפתח, מנוילן, בכתב ידו. עכשיו שניהם כבר ז"ל. בהקדשה כתב יפתח לאורי: "דוד סמואלוב, תסתכל על הר מירון ותשאל את עצמך מה הוא מזכיר לך. לי הוא מזכיר עכשיו איש מיוחד, האיש המחיך. שתראה הרבה שקיעות ושיהיו לך רק זריחות".

עכשיו, סיפרה לי אורין, באה אמו של אורי סמואלוב, שרה, ויחד עם הזמר ג'וני קורן, הלחינו את השיר והעלו אותו ליוטיוב. מי שרוצה לעשות קצת טוב על הלב לשתי המשפחות הכואבות האלה, יואיל נא להיכנס ליוטיוב, להקיש "פצעי קור, ג'וני קורן" ולהאזין.

שיר שכתב חבר אחד לחבר אחר, שניהם כבר אינם, הותירו מאחוריהם משפחות הרוסות, לבבות שבורים והרבה מאוד פצעים בנשמה.

יפתח שלפוברסקי ז"ל

יפתח שלפוברסקי 4.2.1997-7.7.1976

שיר שכתב

עוד דקה להמראה ספינת חלל מפליגה
תחת דגל בצבעי זעם, אהבה ושנאה .
עוד עשרים שניות והמנועים כבר רועמים .
אני מביט בצוות דמיוני החגור שלי לצדי
מחשבות טסות על מה שמאחור משאירים .
ספק בורחים ספק משרתים .
הספירה לאחור נמשכה וספינת החלל כמו באיזו סטירה
נטתה לה הצידה . במקום להתרחק
ולהשאיר הכול מרחוק עלינו בלהבות
באדי אלכוהול . חליפות החלל
נקרעו לגזרים כחלום בלהות
מנופץ לרסיסים . לי לא נותר
אלא לשאול מי שם שתה והטביע הכול ?

סמל יפתח שלפוברסקי ז"ל, נפל ביום כ"ה בשבט תשנ"ז - 4 בפברואר 1997 . בתאונת מסוקי היסעור בדרכו ללבנון. יפתח, בן לעמית וחגי, נולד בהוד השרון ב- 7.7.76, התחנך בתיכון "הדרים" בהוד השרון. יפתח התאפיין באהבת הארץ והרבה לטייל. את שירותו החל בחיל האוויר כמכונאי נגמ"ש, אך לא היה מרוצה משיבוצו והשקיע את כל מאמציו להגיע ליחידה קרבית, ליחמ"מ. במרץ 1996 התחיל מסלול ביחמ"מ. יפתח התגייס לצבא בפרופיל נמוך עקב אסטמה ממנה סבל, ופתח במלחמה להעלות את הפרופיל. השאיפה שלו הייתה לשרת בחיל קרבי. הוא שלח שורה של מכתבים לאלופי צה"ל, עד ששובץ ליחידה מודיעינית מובחרת. באחת מחופשותיו בצבא הוא ביקש שאם הוא ימות, שיכתבו עליו

"יפתח הגלעדי היה גיבור חיל".

כחייל התבלט יפתח בדאגתו לחבריו והשקעה בהם גם אם לעיתים בא הדבר על חשבון נוחיותו. עם סיום ההכשרה, התלבט יפתח ברצונותיו להמשך. הוא רצה מאוד להיות בצוות מוביל ולצאת לקורס קצינים, ושאל לקצונה במוביל. כשלושה חודשים לאחר סיום ההכשרה, בדרכו למוצב דלעת, נפל יפתח והוא בן 20. יפתח השאיר אחריו הורים, עמית וחגי, שניהם מורים, ושתי אחיות. יהי זכרו ברוך. דותן יושע - מפק"צ של יפתח מעלה קוים לדמותו: יפתח, רציני לשתף אותך ואת כולם במשהו. משהו שהשארתי לי. זיכרון קטן, אחד מני רבים שחרטת בליבי. יש שיזכרו אותך בשל ההתמדה וכוח הרצון המדהים שלא רבים ניכנו בו. יש שיזכרו אותך בשל אותה פעלתנות בלתי נידלית שאינה מאפיינת רבים מאיתנו. יש כאלה שיזכרו אותך בתור חבר אמיתי. ויש כאלה שיזכרו אותך בשל עוד הרבה תכונות יפות ויחודיות שאיפנו רק אותך. אבל אני, יפתח, אני אזכור אותך בעיקר בגלל החיוך. אותו חיוך שתמיד היה "מרוח" על הפנים שלך - לא משנה מה. אותו חיוך שהופיע לאחר שקיבלת "פידבק" חיובי על דבר שעשית. אותו חיוך שנסכת על פניך כשהיית נבוך אותו חיוך שידעת לחייך כשהיה צריך לשמור על מצב רוח טוב חיוך שיכול לשפר לחבר'ה את מצב הרוח. חיוך שיכול "להעלות למפקדים את הסעיף" לא פעם או לחילופין להצחיקם (גם אם לא תמיד זה נראה כך) גם כשלא התכוונת, כשהיית הבן אדם הכי רציני שיכולת להיות, תמיד התגנב לך החיוך הזה, החיוך השובב הזה בזווית פיך. החיוך המדבק הזה, שבכל פעם שאני נזכר בך מעלה בי חיוך בלתי - רצוני כזה. יפתח - איפה שאתה לא נמצא עכשיו ומה שאתה לא עושה כרגע - תמשיך לחייך. כי אנחנו כאן, או לפחות אני - מחייך יותר בזכותך. דותן יושע - מ פ ק " צ .

סמל משה סבן ז"ל

בן תמרה ואפרים נולד בהוד השרון
בט"ז בסיון תשל"ז , 2/6/1977
התגורר בהוד השרון
שרת בחטיבת גולני
יחידה: "אגוז"
התגייס ב 21.11.1995
נפל באסון המסוקים בדרך לפעילות מבצעית
בכ"ח בשבט תשנ"ז , 4/2/1997
מקום נפילה: שאר ישוב
באזור הגליל
מקום קבורה: נוה הדר
חלקה: 01, שורה: 01, קבר: 14 .
הותיר: הורים ושלוש אחיות- פני, אתי וסיון

קורות חיים :

משה (שיקו) נולד להוריו תמר ואפרים ב- 2.6.1977, בן יחיד בין שלוש אחיות.
שיקו גדל בהוד השרון והיה לבחור אחראי, אהוב, אהוד ומקובל מאוד בחברה. למד בתיכון חדש
בהוד-השרון.
התגייס לצה"ל ב- 21.11.1995 ושירת ביחידת "אגוז" בחטיבת גולני. שיקו רצה מאוד לשרת בחיל
קרבי, על אף מחאותיו של אביו, ושמה על השיבוץ לגולני.
משה אהב את המולדת, את המסורת ואת העם והיה גאה על שירותו הצבאי.
הוא תכנן לטייל בארצות הברית לאחר השחרור מן הצבא אך לא הגשים את תוכניותיו.
בערב יום כ"ח בשבט תשנ"ז 4.2.1997, אירע אסון המסוקים, עת התנגשו שני מסוקי יסעור, מעל
למושב שאר-ישוב ו- 73 הלוחמים שעשו דרכם לפעילות מבצעית בלבנון נהרגו. משה, וחיילים
נוספים מגולני היו באחד המסוקים ונספו בהתנגשות. הובא למנוחת עולמים בבית הקברות בהוד
השרון.

סמל רונן" רונני "חינון ז"ל

בן אילנה ושלמה

נולד ברמת גן בי"א בכסלו תשל"ח , 21/11/1977

התגורר בהוד השרון שרת בחיל השריון

יחידה: חט' 7, גד' 77

התגייס ב5.8.1996

נפל בפעילות מבצעית

בי"ז בתשרי תשנ"ח , 18/10/1997

מקום נפילה: ריחן

באזור לבנון

מקום קבורה: הוד השרון

הותיר: הורים ואחים

קורות חיים :

21.11.77 יום א' בשבוע, השעה 21.00 בננו הבכור רונן נולד בבית החולים בלינסון בפתח תקוה

ולא היו הורים מאושרים יותר מאיתנו, שכן חיכינו ללידתו 3 שנים.

21.11.77, תאריך היסטורי כשלעצמו, עת ביקר הנשיא אנואר סאדאת בארצנו ואז החל בעצם

תהליך השלום עם מצרים.

לרונן אחים נוספים: אייל בן 16.5 היום, אופיר בן 12 ועוז הקטן בן 5 חודשים אותו לא הספיק רונן

להכיר, שכן עוז נולד כ- 4 חודשים לאחר נפילתו.

כשרונן היה בן שנה ושמונה חודשים עברנו מרמת גן לגור בהוד-השרון בה גדל והתחנך רונן עד

שנפל. רונן למד בבית הספר היסודי "לפיד", בחטיבת הביניים "השחר" והמשיך לתיכון "הדרים".

לימודים לא היו הצד החזק של רונן, השקיע את המינימום הנדרש, למזלו, ניתן בזיכרון טוב מה

שחסר ממנו את שינון החומר וכך הצליח לשרוד. לבית הספר הלך בגלל החברים והבילויים

המשותפים. הבית היה תמיד מלא בחברים, היה קשה למצוא את רונן בבית כשהוא לבד ואפילו

בלילות היו נשארים ללון אצלנו. בתיכון עת הגיע לכיתה יב', פנה אליו עמית, מחנכו ואמר לו: "רונן

מה קורה, יש בגרויות השנה והמורים מתלוננים שאתה לא לומד, ואז ענה לו רונן: "עמית, אל תדאג

יהיה בסדר, מקסימום אשלים אחרי הצבא..."

כמתנת בר מצווה, זכה רונן לטייל בקניה ולנו כהורים שהתלוו אליו זו הייתה חוויה נהדרת לבלות אתו. היה לו קשה לראות באיזו עליבות ותת אנושיות חיים אנשים. ולמרות גילו הצעיר היתה לו הבנה והשקפת עולם של אדם בעל ניסיון רב ביותר, משלוש עשרה שנות חייו. תחביביו של רונן, היו רבים ומגוונים. כילד, שיחק שחמט ואף השתתף בתחרויות ארציות, כדור סל במכבי הוד השרון, רכיבה על סוסים, הצגות תיאטרון, עליהן היה מגוי בקרית ספיר בכפר סבא. אבל, עיקר אהבתו של רונן היתה למוסיקה. זוכרים אנו כשהיה עדיין תינוק, ממש לא הסכים לישון מבלי שיאזין למוסיקה, בעיקר קלאסית, היינו מעבירים לחדרו את אחד הרמקולים של המערכת וכך היה נרדם.

רונן החל לנגן על פסנתר מגיל חמש, ובגיל בית הספר היסודי ניגן על אורגן, בשלב מסוים עזב וחזר שוב לנגן במסגרת בית הספר למוסיקה "חצי טון" שם כבר עבד עם הרכבים מוסיקליים שונים, התנסה בסוגי מוסיקה רבים, הופיע במסגרת הארועים של בית הספר ובתחרויות של כשרונות צעירים. בגיל 14 קיבל רונן מאיתנו סינטיסייזר, לכבוד יום ההולדת, ולא היה מאושר ממנו. לסינטיסייזר צורפה חוברת הדרכה עבת כרס ובלועזית, אך לרונן לא היה צורך בה, הוא ישב ליד הכלי כמעט 48 שעות ברציפות ופיענח אותו לחלוטין, היה לו חוש טכני מאוד מפותח, ועוד כשהיה ילד לא השאיר את צעצועיו שלמים היה מפרקם כדי לראות כיצד הם פועלים. בעזרת הסינטיסייזר רכש רונן ידע בתחום העיבוד וההלחנה והוא השאיר לנו חומר רב מאוד של קטעי עיבודים והלחנות, הן של מוסיקה מקורית שלו והן של מוסיקה ידועה. חלק מהקטעים הושמעו בתכנית "אחי הגדול" בערב יום הזיכרון 1998 בערוץ 2 בטלוויזיה, ובערב שערכנו לזכרו ב-21.5.98. כמות החומר שהשאיר לנו רונן היא כה רבה שאנו עדיין בתהליך של איסוף ומיון ומי שעוזר לנו בזה הוא אופיר האח הצעיר של רונן. המוסיקה היתה בשבילו הכל. כשהיה חוזר מבית הספר, היה זורק את הילקוט ומתיישב לנגן, וכך היה נרגע ומתפרק, כך גם היה כשהתגייס לצבא למרות שהסינטיסייזר כבר לא היה זמין כל כך.

אהבתו הרבה למוסיקה לא הפריעה לרונן לנהל חיי חברה פעילים מאוד. תמיד ידע לרכז סביבו את החברים, תמיד במרכז העניינים, מאוד רגיש לצרכי הזולת, נזהר שלא לפגוע, דואג לכולם, מייעץ ומגשר, מעודד ותומך, אך יחד עם זאת צנוע ולא מתבלט. היתה בו מן עוצמה כזו שיכולנו כולנו להישען עליו והוא לא היה מתלונן. לקראת סיום חטיבת הביניים, הכיר רונן עלמת חמד, בשם תמי, שבאה להתארח אצל קרובי משפחה בבנין בו אנו מתגוררים, ומאז למרות המרחק הגיאוגרפי (חיפה-הוד השרון) לא נפרדו. היתה ביניהם חברות נפלאה, אהבה ראשונה כנה ומיוחדת, ואין ספק שלולא קטע המוות את פתיל חייו של רונן, היו השניים נישאים זה לזה. חברתו, תמי, מספרת כיצד תמיד דאג לכולם, וכשהיו יוצאים לבלות ומתיישבים באיזור מסעדה או בית קפה הוא היה מזמין לעצמו רק אחרי שכולם קיבלו את שלהם. וכשהיו חבריו מתברברים על מעשיהם בצבא, אף פעם לא השוויץ במה שעשה תמיד הצניע את יכולתו וכישוריו, וכשאחת הבנות בחבורה חגגה יום הולדת וחברה לא יצא לחופשה מהצבא, רונן, שהיה ברגילה אותה עת, דאג לה ליום כיף אותו לא תשכח לעולם.

כשהגיעה העת להתגייס הצענו לרונן, בשל כשרונו המוסיקלי, לנסות ולהתקבל ללהקה צבאית, אך רונן סרב בכל תוקף והתעקש לשרת ביחידה קרבית. בתחילת השמינית החל באימונים לקראת גיבושי סיירות אך הפרופיל הרפואי שלו הורד ל-72 ולמרות שניסה לשנות זאת זה לא עלה בידו והוא נאלץ לוותר על הרעיון.

רונן שובץ לחיל השיריון ובתחילה לא אהב את הרעיון, אך כשהתגייס ב-5.8.96 והחל להכיר את החייל ואת הטנק התאהב בכלי ובעוצמה שבו. רונן שובץ לחטיבה 7 גדוד 77 וזוכרים אנו כיצד בטיול בית ספר, עת הגיעו לאתר ההנצחה של הגדוד, בעמק הבכא, סרבו רונן וחבריו לצאת מהאוטובוס, בשל מזג האוויר הגשום ששרר אותה עת. ואביו שנלווה אל הטיול נזף בהם ולא ויתר

עד שכולם עלו לראות את האנדרטה. וכשסיים, רונן טירונות ועלה עם גדודו לרמת הגולן נעצרו לבקר באנדרטה שבעמק הבכא ורונן שנזכר כיצד התנהג בטיול מבית הספר, מיהר להתקשר לאביו, לספר לו היכן הוא נמצא, ולהצטרף על התנהגותו בעת הטיול מבית הספר. מי ניבא ששמו יהיה חרוט גם כן על האנדרטה. רונן היה נהג בטנק מרכבה סימן 2 אך זה לא מנע ממנו ללמוד את יתר התפקידים בטנק מתוך הרצון שלו להבין ולדעת, וכשהיה מגיע הביתה היה מספר לאביו, שיש לו ידע טכני, על התקלות שיש להם והיה מקבל ממנו עצות כיצד להתגבר על הבעיות. זוכרת כיצד ישב איתנו בבית עם תמונה שלו כשהוא יושב בתוך תא הנהג ומסביר לנו בסבלנות רבה על המיכשור בתוך הטנק מה תפקידו וכיצד הוא פועל. כשהיה בצמ"פ, מאוד קומם אותו היחס של 'הפזמניקים' לצעירים, התיחסו אליהם כלא מבינים כלום ולא היו מוכנים להקשיב לעצותיו אבל לאט לאט למדו להכיר אותו, וכשהשתכנעו ביכולתו הטכנית זכה מהם להערכה ולכבוד והיה בין היחידים שהצליח להסתדר איתם.

לשמירת המורל של החבר'ה ושלו נהג רונן להוציא את הרמקולים של המערכת שהבאנו לו מחברים שתרמו אותה, למשטח העבודה, היכן שחננו הטנקים, ואת הטיפולים בהם, ביצעו לצלילי המוסיקה שנשמעה בקולי קולות. וגם כשסיימו את הפעילויות והמטלות והיו נכנסים לחדרים, החגיגה נמשכה במשחקי שש-בש, בצחוקים על המפקדים והעברת חוויות וכמובן איך אפשר ללא הקפה והצ'ופרים מהבית שנשלחו בכמויות אדירות.

רונן הגיע ליכולות גבוהות בנהיגה על הטנק וזה בא לידי ביטוי כבר בתרגיל סיום הצמ"פ במרס 97 עת נדרשו 'החברה' לכבוש יעד. אדמת רמת הגולן היתה בוצית בשל גשם כבד שירד באזור וגרם לשלולית ענקית מה שלא הרתיע את רונן להכנס לתוכה עם הטנק ולצאת מהצד השני על מנת לחסוך זמן ולהגיע ראשון ליעד בעת שהאחרים עקפו את השלולית והגיעו מאוחר יותר. מח"ט החטיבה, שצפה בתרגיל, שאל: "מי הוא הנהג המשוגע הזה" וציין אותו על התעוזה ועל המקוריות. יכולות הביצוע של רונן כנהג הביאו אותו לכך ששובץ כנהג מ"מ כשעלו ללבנון ב-26.7.97 הצוות של רונן שובץ למוצב ריחן בגזרה המזרחית, מוצב שגובה ועדיין גובה קורבנות רבים. מאז שעלה רונן ללבנון השתדלנו תמיד להיות זמינים כדי שיוכל לדבר אתנו. הכל היה מתוכנן לפי היציאות שלו הביתה וגם כשהיה מגיע לחופשה ראשו היה שם, בלבנון, וכל הזמן דאג להתקשר ולוודא מתי עליו לעלות חזרה וכשהייתי אומרת לו "רונן, אל תדאג לא ישאירו אותך בבית" נהג לומר לי "שגם החברים ששם רוצים לצאת הביתה ואם הוא יפספס את ההסעה הם לא יצאו הביתה והוא לא היה רוצה לאכזב אותם.

בבית היו לא פעם ויכוחים בדבר הצורך בישיבה בלבנון ורונן דאג לצלם את צפון הארץ מתוך לבנון ולנסות להמחיש את חשיבות הישיבה שם. רק שקבל על ידיהם הכבולות וההוראות הנוקשות לפתיחה באש. ב-18.9.97 נהרג קצין מהפלוגה של רונן בשם אייל שמעוני, רונן קיבל את הידיעה כשהיה בבית. אייל והצוות שלו הגיעו להחליף אותם. רונן התארגן מיד ויצא ללווייה, משם המשיך לביקור אצל תמי חברתו ששירתה באותה עת ברמת הגולן וחזר הביתה.

בשביל רונן היה זה מפגש ראשון עם אובדן של חבר והוא קיבל זאת מאוד קשה, הסתגר בבית מכונס בעצמו, ישב הרבה לנגן, זו היתה הדרך שלו להירגע, ומאוד רצה כבר לחזור ולהיות עם החברים.

8.10.97 יצא רונן לחופשתו האחרונה. היה זה יום רביעי בשבוע בשעה 21.00 מתקשר רונן ובתרועת שמחה אומר "אימא אני בארץ", 'התפלחנו' לאוטובוס של 'הגולנצ'יקים' וכשאגיע למרכז אתקשר שתבואו לאסוף אותי. בשעה 12.30 התקשרנו לבדוק להיכן הגיע והסתבר שהוא כבר בדרך הביתה, חנן, חברו מילדות, הגיע זמן קצר לפניו מבסיסו הניח את התיק, לקח את הרכב ונסע לאסוף אותו. בשעה אחת לפנות בוקר בקירוב הגיעו אלינו שניהם, רונן מחליף את המדים בבגדים אזרחיים והם יצאו קצת להתאוורר ולהיות ביחד, הם לא נפגשו הרבה זמן, וחנן היה צריך לחזור חזרה לבסיסו כבר למחרת. מי שיער שזו תהיה הפגישה האחרונה בניהם.

ערב יום כיפור, תמי חברתו הגיעה גם לחופשה ובניגוד לחופשות הקודמות שניהם נשארים בבית ולא

נפגשים עם ה'חברה' כהרגלם. בבוקר יום א' נסעו רונן וחברתו לביקורי סבתות. וכמו בכל חופשה של רונן מאז שנכנסו ללבנון, יצאנו בערב יום א' 12.10.97 לבלות עם כל המשפחה במסעדה, בילוי שהפך למנהג לפני העלייה חזרה ללבנון. ורונן יותר מתמיד חסר מנוחה, יודע שקיצרו לו את החופשה, ולא מפסיק לנסות ולהתקשר לבדוק מתי הוא צריך לעלות חזרה. ואני מנסה להרגיע אותו ואומרת לו ש: "אל תדאג, לא ישכחו אותך בבית". ורונן מוכיח אותי ואומר: "אימא, את יודעת מה זה ש'מתים' כבר לצאת הביתה ואומרים לך להישאר כי מי שהיה אמור להחליף אותך לא הגיע!" יום ג' 14.10.97 בבוקר רץ רונן לקנות סיליקון על מנת לאטום חדירה של מי גשמים אל תוך תא הנהג, מספיק להסיע את חברתו לתחנת האוטובוס, אוסף אותי ממקום עבודתי ואני מסיעה אותו לתחנת האוטובוס, ולצערי בניגוד לפעמים הקודמות לא חיכיתי אתו עד שהאוטובוס יגיע, רק וידאתי אחרי כרבע שעה שאכן עלה לאוטובוס. בשעה 14.00 היתה השיחה האחרונה שלנו, רונן הגיע בדיוק לקריית שמונה בשעה 15.00 כבר לא ענה לפלאפון. ושוב בניגוד לפעמים קודמות, ואני מספרת זאת בכוונה בפרטי פרטים מכיוון שכל ההתנהגות של רונן בחופשה הזו היתה שונה מהרגיל, ואם אומרים שלאדם יש תחושות מוקדמות יכול להיות שזה מסביר את העניין, רונן לא מתקשר בערב להודיע שהכל בסדר ושהוא הגיע למוצב וגם לא למחרת. אנו היינו חסרי מנוחה, מאוד דאגנו וניסינו להרגיע את עצמנו שהוא כנראה יצא מיד למארכים ולא הספיק להתקשר, מה שהסתבר היה נכון. עוד באותו ערב שהגיעו, יצאו למארכ, חזרו בבוקר, טיפלו בטנקים, ורונן הספיק לאטום את פתח תא הנהג בסיליקון שקנה, ודאג לאטום את כל יתר המקומות הבעייתיים כדי שגם חבריו לא יסבלו מחדירה של מי גשמים, כזה היה רונן. אחר הצהריים של אותו יום 15.10.97, יצאו רונן וצוותו שוב למארכ של כמה ימים ממנו רונן לא חזר.

ב-18.10.97 סמוך לשעה 16.30 זיהה כח באזור הכסרא מחבלים, הטנק בו נהג רונן, עלה לעמדת ירי וירה סדרת פגזים במהלך חילופי האש סמוך לשעה 17.06 ספג הטנק פגיעת טיל בחזיתו, רונן נפגע בחזה, ונהרג במקום!

מתוך דברי ההספד שנשא סא"ל גדי מאירי מג"ד גדוד 77:

'לפני פחות משנה רונן, הצטרפת אלינו לצמ"פ בגדוד 77, שם בקורס הקשה ההוא, המכשיר לוחמים לקרב- המציב סטנדרט גבוה של דרישות, לא נשמעת אף פעם מתלונן, ביצעת תמיד את המוטל עליך בצורה טובה מאוד, עם הרבה צניעות וענווה ומין שקט כזה שאפיין אותך גם לאחר מכן, כשהצטרפת כלוחם מן השורה לפלוגה ח'. יחד עם פלוגתך ביצעת אימון בו הוכחת למפקדיך, כי הגעת לרמה גבוהה של מקצועניות ומצוינות בתפקידך, עד כי המ"פ סיפר לי הבוקר כי תכנן לקדם אותך ולהציבך בצוותו. רק לפני זמן לא רב ביקרתי אתכם, צוות 2, שם בעמדה, שמחתי לשמוע את אסף, עמית ואיתמר משבחים את יכולתך כנהג. עמית שהחליף כבר מס' נהגים מאז שירותו בפלוגה אף סיפר כי היית הנהג הטוב מכולם". סיפורים רבים שמענו על רונן לאחר שנהרג, מפי חבריו לפלוגה, מפי מפקדיו, ומפי חבריו מילדות ודרך סיפורים אלו התוודענו לצדדים נוספים באופיו של בננו רונן שלא תמיד באו לידי ביטוי בבית. זוכרת, כיצד תמיד התרעתי בפניו, לפני שהתגייס, כי אם לא ישים מחסום לפיו, יסבול בצבא מעונשים וטרטורים מיותרים. והוא בשקט ובביטחון הרגיע אותי, שלא אדאג, והוא אכן ידע לשים גבולות, היה לו מאוד חשוב לצאת תמיד הביתה, כדי שיוכל לפגוש את חברתו, תמי, ולא להישאר שבת בגלל איזה שהוא עונש מיותר.

כשנה וחודשיים הספיק רונן לשרת בצבא מתוכם כשלושה חודשים בלבנון ובפרק זמן זה הצליח לכבוש את לב מפקדיו וחבריו לפלוגה.

ולנו ההורים, האחים, החברה והחברים ויתר בני המשפחה, קטנות המילים לתאר את הכאב הנורא את ייסורי הנפש ואת החלל הגדול שנותר בליבנו לאחר אובדנו של רונן.

קשה לתאר את תחושת ההחמצה הגדולה בחוויה של לידת ילד רביעי בהפרש הגילים הכל כך גדול מבלי שבננו רונן יהיה שותף לה.

רב סרן ליאור שי ז"ל

ליאור שנהרג היה מרצה על אסון המסוקים

מוריו של רב-סרן ליאור שי סיפרו כי כבר כנער גילה עניין באסון מ-1997, שבו נהרגו 73 חיילים. אחרי שהיה בעצמו לטייס - הגיע מדי שנה להרצות בפני תלמידים על התאונה "ומסקנותיה. שלשום בהרי רומניה, צלל בעצמו אל מותו ב"יסעור

פורסם: 28.07.10, 00:12 ל**בועז פיילר**

מסוקים היו אהבתו הגדולה של רב-סרן ליאור שי, אבל לא פחות משהבין בנסיקתם, הוא ידע גם על נפילתם. למחרת הבשורה המרה על כך שנמנה עם צוות ה"יסעור" שהתרסק ברומניה, סיפרו אתמול (יום ג') מוריו לשעבר של ליאור על נער בעל עוצמה אישית יוצאת דופן, שגם כאדם בוגר - במשך כמעט עשור - הגיע מדי שנה לכור מחצבתו, והרצה בפני תלמידי התיכון שבו למד על אסון המסוקים שבו נהרגו 73 חיילי צה"ל.

"כבר כשהיה נער סיקרן אותו מאוד איך שני מסוקים מתנגשים באוויר ומתרסקים", סיפר ל-ynet איציק מיטרני, שהיה המורה של ליאור לחינוך גופני בבית הספר "הדרים" בהוד-השרון. "בכל שנה אנחנו מקיימים מרוץ לזכר הבוגרים שלנו שנפלו באסון המסוקים ובלבנון, וליאור השתתף במרוץ הזה בשנת 1999 כתלמיד".

האירוע שנודע כ"אסון המסוקים" התרחש ב-4 בפברואר 1997, כששני מסוקי "יסעור" שעשו את דרכם ללבנון התנגשו זה בזה בשמי שאר יישוב שבגליל העליון. 73 חיילים נספו באסון, אחת התאונות הקטלניות בתולדות צה"ל ומדינת ישראל. ועדת חקירה קבעה אמנם שלא ניתן לדעת בבירור מה גרם להתרסקות, אולם הפרשה הותירה צל כבד על צי המסוקים הוותיק.

(צילום: עמנואל אילן) "זירת אסון המסוקים ב-97'. "אספתי חומר, רוצה ללמד

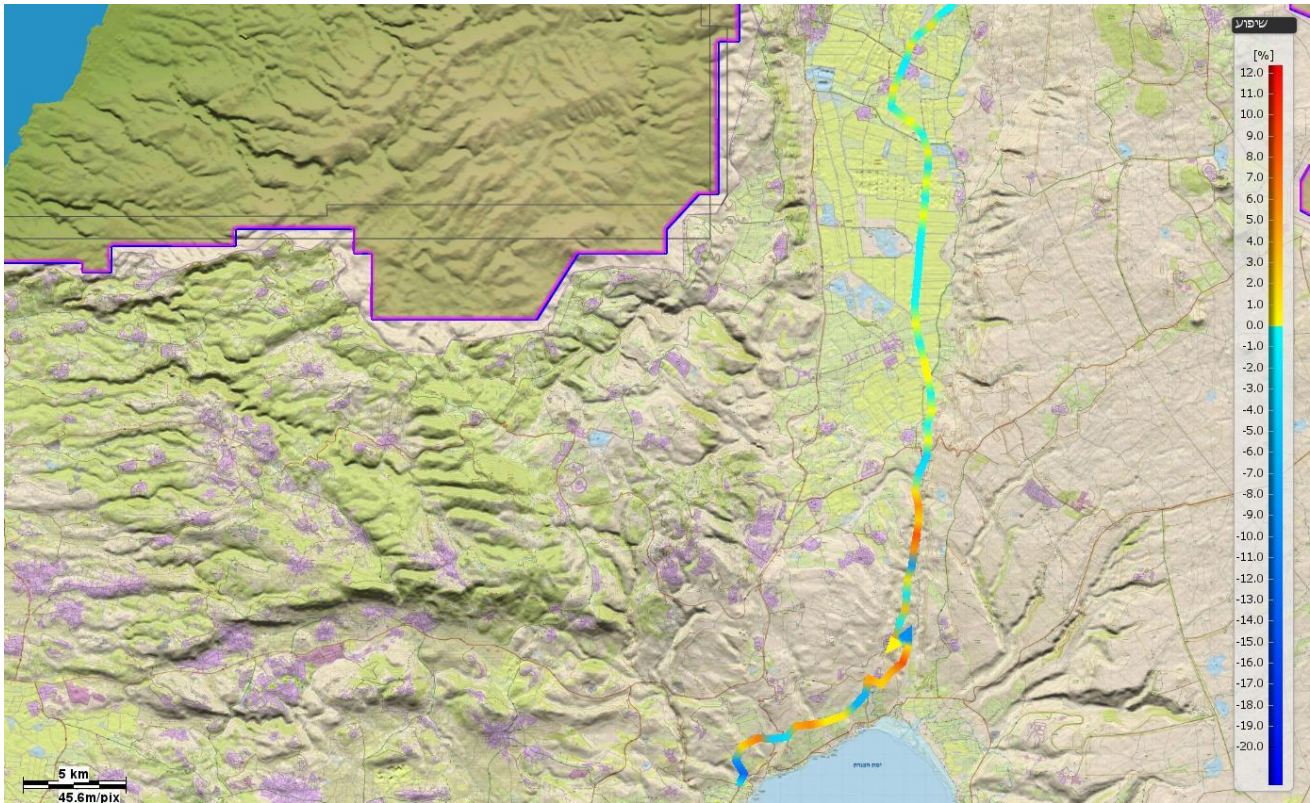
מיטרני סיפר כי כשבגר והיה לטייס, רק גבר העניין שגילה ליאור באסון. הוא עצמו הוצב בטייסת של שאר יישוב. "יום אחד הוא התקשר אליי ואמר לי, 'אספתי חומר ועשיתי תחקיר אישי על אסון המסוקים'. הוא אמר לי שהוא ישמח להסביר לתלמידים על מה שקרה שם. בכל שנה מאז, במשך שמונה שנים, הוא הרצה לנו בנושא. איפה שלא היינו נמצאים, גם אם זה בצפון הרחוק, הוא תמיד היה מגיע עם המחשב הנייד, ומעביר לנו הרצאה מדהימה."

הראה גם סרטים מרומניה

גם אורנה אתר, שאצלה למד ליאור היסטוריה, זוכרת את ההרצאות האלה. "בכל שנה הוא היה בא ומתנדב במרוץ ש.י.ר (שנקרא על שם שיקו סבן ויפתח שלפוברסקי ז"ל, שנהרגו באסון המסוקים, ורון חיון ז"ל, שנהרג בלבנון באותה השנה - ב.פ.). בכל שנה הוא היה נוסע צפונה אלינו ומציג בפני התלמידים סרט שהפיק חיל האוויר עם שחזור של האסון. הוא היה מסביר מה התקלקל ומה חיל האוויר תיקן, והראה גם סרט של אימונים ברומניה.

תיאור מסלולי הרכיבה

מסלול 1 שאר ישוב - גינוסר

מרחק 58 ק"מ טיפוס מצטבר 300 מטר .

המסלול מתחיל באנדרטת אסון המסוקים בשאר ישוב.

נרכב לאורך שביל נחל חרמון

נרכב לאורך הירדן עד לגשר הפקק

נמשיך לגשר בנות יעקוב

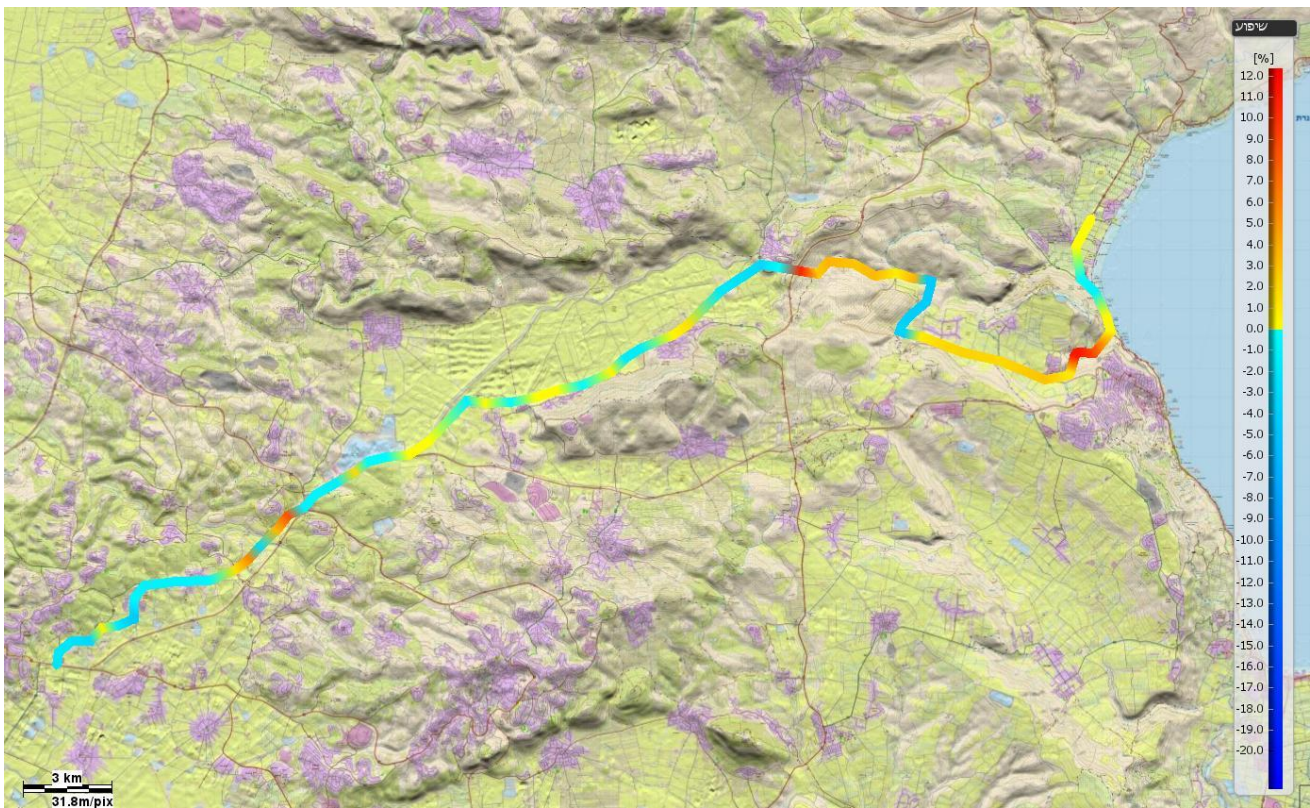
נרכב על ציר הירדן הררי עד כרכום

מכרכום נרד לאלמגור , מאלמגור נרד לשביל סובב כנרת

על סביב סובב כנרת נרכב עד קיבוץ גינוסר.

מסלול 2

מסלול 60 ק"מ טיפוס 400 מטר

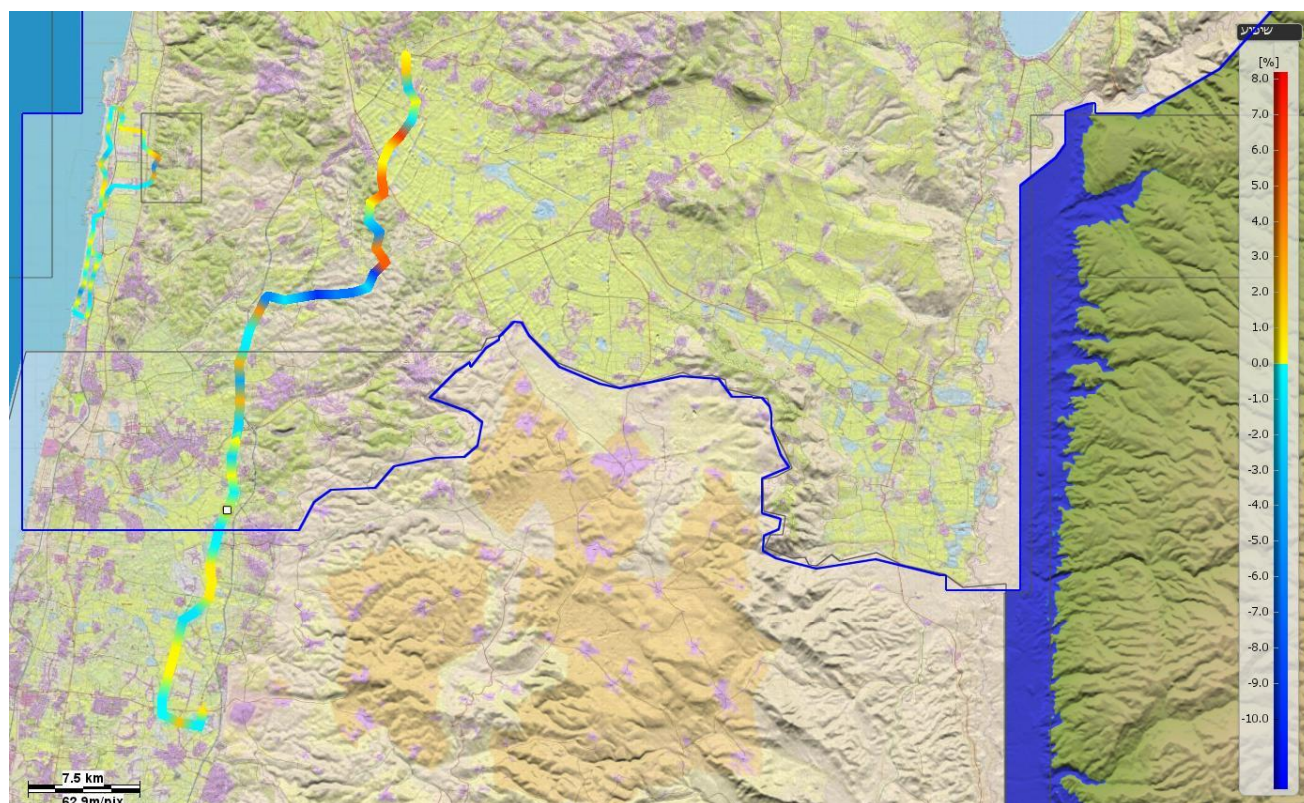
נחצה את הארבל

נחצה את עמק בית נטופה

נעלה על ציר המוביל נמחל יפתחאל

נסיים באלונים

מסלול 3

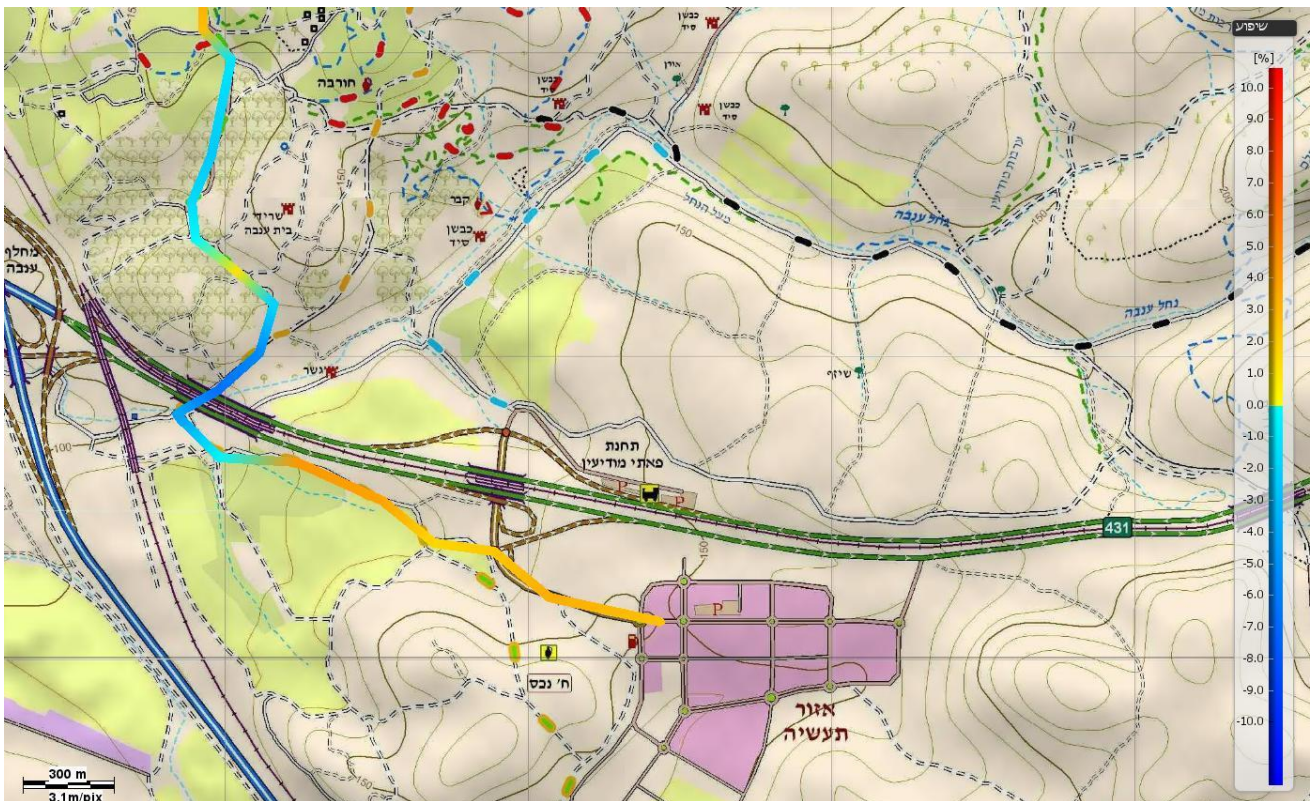

מסלול 64 ק"מ טיפוס 600 מטר

נחצה את רמות מנשה

נעלה על ציר המוביל קו 400

מסלול 4

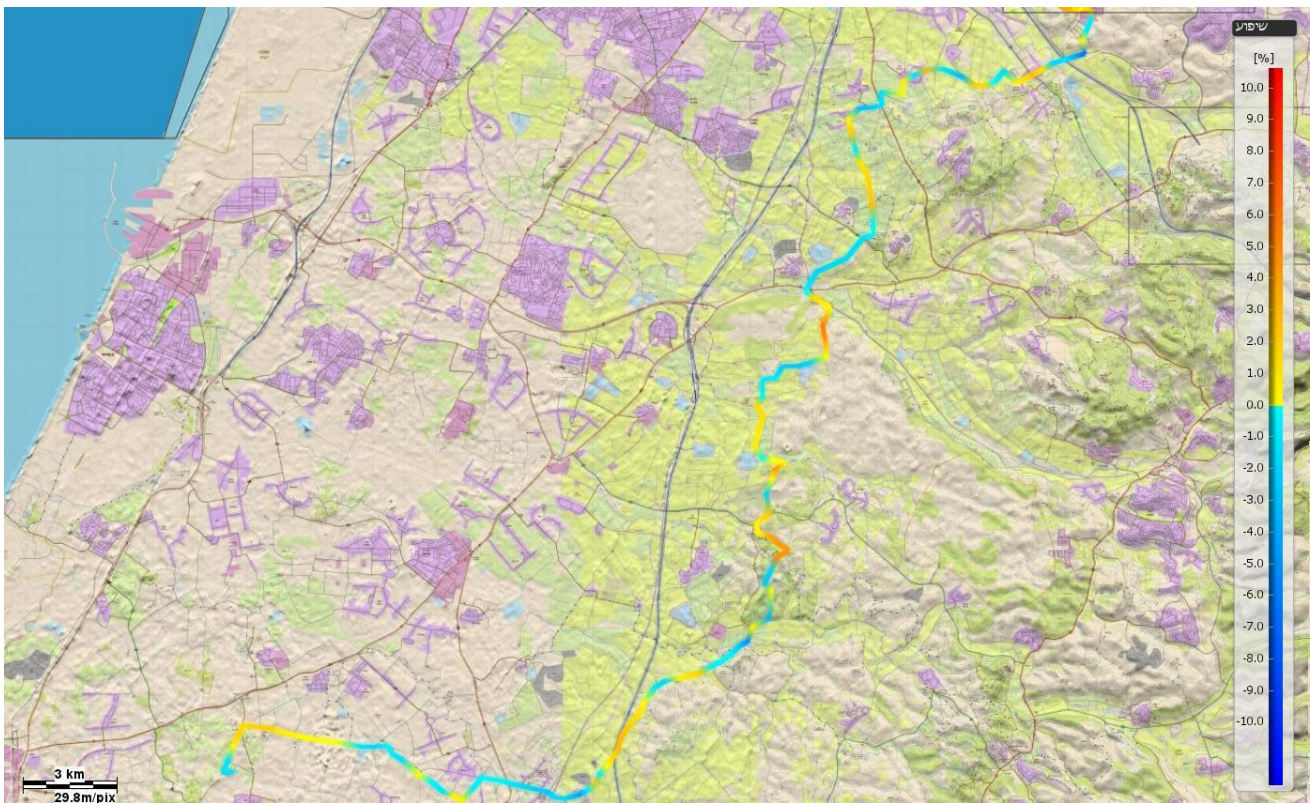
כאן רואים את סוף מסלול 4

תחילת מסלול ניצני עוז

סוף מסלול ישפרו סנטר מרכז ענבה

מרחק 65 טיפוס 500

מסלול 5

ישפרו נגבה

60 ק"מ 400 מטר עליות

מסלול חדש שלא בוצע בעבר

תחילת מסלול מרכז ענבה , סיום מסלול בגן הזיכרון תום ותומר